

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 1959, sp. zn. 1 Tz 24/59

Číslo: 37/1959

Právní věta:

Příčinou celé řady případů automobilových neštěstí, které mají za následek ztráty na životech i majetku, je neodpovědný výkon obsluhy v pohostinství, která podává řidičům motorových vozidel alkohol pod jehož vlivem k haváriím dochází. V zájmu boje proti alkoholismu v dopravě je nutné v konkrétních případech a s přihlédnutím ke všem ostatním okolnostem, vyjádřit vysoký stupeň nebezpečnosti takového jednání pro společnost jak v trestu hlavním tak i v trestu vedlejším, jako je zákaz činnosti v pohostinských podnicích popř. vhodné uveřejnění rozsudku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.06.1959

Spisová značka: 1 Tz 24/59

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Opilství, Pomoc, Posouzení právní, Trest, Zákaz činnosti, Zavinění

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný, jehož manželka je vedoucí pohostinství, a který byl již 23. června 1958 odsouzen pro trestné činy spáchané dne 21. ledna 1958 a 12. března 1958 tím, že podával alkoholické nápoje řidičům motorových vozidel, o nichž věděl, že budou pokračovat v jízdě a opět dne 12. 8. 1958 ve Vysoké, okres Příbram, naléval alkoholické nápoje motoristům, ačkoli věděl, že tito budou na motocyklech pokračovat v jízdě a v důsledku podnapilosti došlo k havárii jednoho motocyklisty.

Lidový soud v Příbrami uznal obžalovaného rozsudkem z 24. ledna 1959 pro posléze uvedený skutek vinným trestným činem pomocí k trestnému činu opilství podle § 7 odst. 2, § 187 odst. 2 tr. zák. a odsoudil ho k dodatkovému trestu odnětí svobody na 1 měsíc nepodmíněně a trestům vedlejším a to k rozsudku ze dne 23. 6. 1958.

Krajský soud v Praze při rozhodování o odvolání obžalovaného do rozsudku ze dne 24. ledna 1959 poukázal ve svém rozhodnutí na to, že lidový soud při rozhodování o trestu, jestliže použil ustanovení § 22 odst. 2 tr. zák. a uložil trest dodatkový, nepostupoval správně, neboť obžalovaný tohoto souzeného trestného činu se nedopustil dříve, než byl první stolicí vyhlášen odsuzující rozsudek v předešlé věci. Vyslovil, že nejde o trest dodatkový, ovšem vzhledem k tomu, že odvolání podal toliko

obžalovaný, nemohl pochybení lidového soudu napravit a proto odvolání zamítl.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro zrušení zákona podané generálním prokurátorem vyslovil porušení zákona v ustanoveních § 22 odst 2, § 17 písm. b), c), § 19 odst. 1 a § 51 odst. 2 písm. a), b) tr. zák.

Oba rozsudky ve výroku o trestu zrušil a lidovému soudu v Příbrami uložily, v rozsahu zrušení věc projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uvádí, že trest odnětí svobody v trvání 1 měsíce je v očividném nepoměru ke stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost a v žádném směru neodpovídá hlediskům uvedeným v § 17 tr. zák. Přitom poukazuje na to, že obžalovaný byl již jednou trestán pro stejnou trestnou činnost, ovšem nebylo to pro něj dostatečným ponaučením a znovu se stejné trestné činnosti dopustil. Současně stížnost namítá, že v souvislosti s opakováním trestné činnosti obžalovaným bylo namístě, aby lidový soud vyslovil vedlejší trest zákaz činnosti v podnicích, kde se podávají alkoholické nápoje.

Stížnost pro porušení zákona podaná generálním prokurátorem je důvodná.

Jak již správně krajský soud ve svém rozhodnutí rozvedl, obžalovaný se druhé trestné činnosti podávání alkoholických nápojů řidičům motorových vozidel, o nichž věděl, že budou pokračovat v jízdě, dopustil již 12. srpna 1958, zatím co v prvním případě pro trestnou činnost stejného druhu spáchanou dne 21. ledna 1958 a 12. března 1958, byl lidovým soudem odsouzen již před tím 23. června 1958. Nebyly zde proto důvody, aby lidový soud ukládal trest dodatkový.

Uložený trest odnětí svobody v trvání 1 měsíce je v očividném nepoměru ke stupni společenské nebezpečnosti jednání obžalovaného. Nelze v tomto případě přehlédnout, že obžalovaný si nevzal ponaučení z předchozího potrestání, že opětně podával alkoholické nápoje řidičům motorových vozidel, což mělo již dříve za následek havárií jednoho z motocyklistů a smrt dvou lidí (v takovém případě lze-li prokázat vědomost obžalovaného o tom, že motoristé budou pokračovat v jízdě šlo by o přímé pachatelství toho trestného činu, jehož výsledek nastal, tedy např. § 222 odst. 1,2 tr. zák.). Tato skutečnost zvláště zvyrazňuje nebezpečnost jednání a v souvislosti s osobou pachatele, který nepožívá dobré pověsti a u kterého pohrůžka trestem nesplnila výchovný účel, vyžaduje uložení trestu přísnějšího, kterým by bylo také působení výchovně v ostatních případech, kdy v podnicích pohostinství jsou podávány řidičům motorových vozidel alkoholické nápoje.

Nejvyšší soud proto zrušil rozsudek lidového soudu ve výroku o trestu a v důsledku toho i rozhodnutí krajského soudu v celém rozsahu a lidovému soudu v Příbrami uložil, aby znovu jednal ve věci a o trestu znovu rozhodl. Bude věcí lidového soudu, aby všechny okolnosti, rozhodné pro ukládání trestu náležitě zvážil a spravedlivě rozhodl.

Při tom bude nutné správně ohodnotit osobu pachatele ve spojení právě s trestnou činností, jíž se dopustil. Obžalovaný pochází ze živnostenské řeznické rodiny, kde při této živnosti byl ještě hostinec. Obžalovaný, který obě živnosti v roce 1941 převzal a vedl do roku 1945 a pak přešel do Sokolova, kde opět až do roku 1956 měl živnost řeznickou, se nezbavil návyků bývalých soukromých hostinských, kterým záleželo především na obchodě a zisku, aniž dbali ostatních zájmů společnosti. Důkazem toho je i předešlá činnost obžalovaného, který již po uzavírací hodině otevřel hostinec pro několik lidí, mezi nimiž byl i řidič motorového vozidla, a naléval jim alkoholické nápoje až do rána. Přesto, že byl potrestán za trestnou činnost, spočívající v tom, že ve dvou případech podal řidičům motorových vozidel, o nichž věděl, že budou pokračovat v jízdě, alkoholické nápoje, dopustil se podobné trestné činnosti znova, tedy již po třetí. Z toho je zřejmé, že jde o pachatele, který nehodlá

respektovat zájmy společnosti vtělené do našich zákonů a je proto třeba při ukládání trestu vyjádřit, že takového pachatele je možno převychovat jen přísným nepodmíněným trestem.

Příčinou celé řady případů alkoholových neštěstí, které mají za následek ztráty na životech i majetku, je neodpovědný výkon obsluhy v pohostinství, kdy je osobami druhu obžalovaného podáván řidičům motorových vozidel alkohol, pod jehož vlivem k haváriím dochází. Proto je třeba, vzhledem k vysoké společenské nebezpečnosti jednání takovýchto pachatelů, postihovat je tak, aby výchovné působení se projevilo nejen na pachateli, ale i na ostatních zaměstnancích pohostinství. V zájmu boje proti alkoholismu v dopravě je nutné tyto skutečnosti mít na zřeteli při rozhodování v konkrétních případech a s přihlédnutím ke všem ostatním okolnostem, vyjádřit vysoký stupeň nebezpečnosti takového jednání pro společnost jak v trestu hlavním tak i v trest vedlejším, jako je zákaz činnosti v pohostinských podnicích, popřípadě vhodné uveřejňování rozsudku. Bude proto věcí lidového soudu, aby při novém projednání zmíněná hlediska nepominul a rovněž tyto vedlejší tresty uložil, neboť za daného stavu, kdy obžalovaný jako manžel vypomáhá své manželce – vedoucí pohostinství, v prodeji alkoholických nápojů, je nebezpečí, že by se mohl dopustit tohoto trestného činu znovu.